

Отворен Научни скуп „Косово и Метохија – историја и културно наслеђе“ (ФОТО)

У уторак, 26. марта 2024. године на Православном богословском факултету Универзитета у Београду отворен је научни скуп „Косово и Метохија – историја и културно наслеђе“. Скуп је почео поздравним обраћањима Његове Светости Патријарха српског г. Порфирија, Његовог Преосвештенства Епископа рашко-призренског г. Теодосија и потпредседника Матице српске проф. др Јована Делића.

Уводно излагање на тему “Актуелност Косовског завета” одржао је Његово Преосвештенство Епископ бачки г. Иринеј.

Научном скупу присуствовали су Његово Високопреосвештенство Митрополит црногорско-приморски г. Јоаникије и Преосвећена господа Епископи: новобрдски Иларион, липљански Доситеј и топлички Петар.

У обраћању, Патријарх српски г. Порфирије је рекао:

“Преосвећена господа архијереји, поштована господа професори, научници, учесници научног скупа о Косову и Метохији, свештеници, свештеномонаси, представници установа државе и српског друштва, драги студенти,

вероучитељи, новинари и медијски делатници,

Срећан сам и свима захвалан што сте се у овако значајном броју одазвали позиву своје Цркве и Матице српске да пролазећи кроз историју Косова и Метохија сагледамо наше културно наслеђе са намером да колико је могуће сагледамо укупност живота у месту нашег духовног рођења. Користићу свеобухватнију реч баштина која прво упућује на крвно сродство, на деду, на оца, брата; затим на земљу као такву, на њиву, башту, окућницу; потом по члану 174 Душановог законика на право располагања баштином; али, на послетку, на збир онога што јесмо, што је кроз материјално и нематеријално косовско-метохијско наслеђе уграђено у нас, што чини наш идентитет. У том смислу, верујем, разговараћемо данас о Косову и Метохији као земљи наших предака који су нама и нашој браћи и сестрама, који и данас тамо живе, оставили непроцењиво материјално богатство, наслеђе које је по бројности и густини на том невеликом подручју упоредиво можда само са бројем звезда на летњем метохијском небу. Набројано је више од 1300 храмова и црквишта. Каква је покретачка сила саградила, осликала и украсила толике храмове, више од осам по једном километру квадратном? То може само снага љубави, снага божанске, Христове љубави која је красила и краси сва поколења нашег народа. Подсетићемо да је блаженопочивши патријарх Павле у оно тешко и претешко време, 18. јуна 1999. године, у манастиру Грачаница рекао међународним представницима: Ми Срби овде на Косову и Метохији смо оно што су наше светиње.

Вођени смо љубављу Христовом и данас, двадесет и пет година од почетка великог страдања нашег народа 1999. године, двадесет и пет је година од доношења Резолуције 1244 Уједињених нација и двадесет од Мартовског погрома 2004. године.

Двадесет пет година Српска Православна Црква, њено свештенство, њено монаштво и њен верни народ на Косову и Метохији живе у условима који су и свету и нама познати. Говоримо и треба да говоримо непрестано о срушеним и спаљеним светињама, нашој побијеној браћи, сестрама и деци, отетој и узурпираној имовини, заораним гробљима, а посебно о промени идентитета нпр. Студенице Хвостанске, затим цркве Светог Николе у Новом Брду, Дечана, Грачаница, да не набрајам. Сведоци смо различитих видова историјског ревизионизма, али овде се чак не ради о ревизионизму, када жртвама и злочинцима замене места. На делу су потпуно фиктивне, имагинарне конструкције о пореклу српских светиња.

Опет и опет, вођени Христовом љубављу позивамо на дијалог косовско-

метохијске Албанце, јер као што на Косову и Метохији има места за све, увек и још увек има места дијалогу о животу људи на Косову и Метохији.

И на послетку, још једна напомена: говори се да је питање правног положаја Српске Православне Цркве „најсложеније политичко питање” преговора о Косову и Метохији. После осам векова непрекинутог присуства на простору Косова и Метохије, Српска Православна Црква не може да буде део било каквих политичких преговора и споразума о статусу Косова и Метохије. Поштовање, заштита људских и, посебно, верских права представљају универзалну цивилизацијску вредност, јер та права припадају свима, а морају бити гарантована и Српској Цркви и њеном верном народу. Дакле, универзална људска и верска права и слободе не могу бити део статусних преговора и политичких споразума, она се подразумевају и загарантована су међународним правним актима.

Међународна заједница, оличена у Уједињеним нацијама и Европској унији, дужна је да обезбеди пуно поштовање свих људских и верских права на Косову и Метохији. Српска Православна Црква не тражи „посебна права” нигде, па ни на Косову и Метохији. Осим тога, не могу се само за Српску Православну Цркву на Косову и Метохији као „посебна права” третирати универзална људска и верска права. Заштита културног наслеђа Српске Цркве и народа на Косову и Метохији, непокретних и покретних сакралних добара која имају велику општецивилзацијску, културну, духовну и историјску вредност не може се само у том случају посматрати као „посебно право” Српске Православне Цркве.

У „посебна права” никако не спадају ни гарантовање и поштовање права на живот, право на слободу кретања, право на слободу изражавања, право на неометано уживање своје имовине и друга универзална права која су сваком човеку гарантована обавезујућим међународно-правним актима.

Неспорно је да су права и слободе свештенства, монаштва и верног народа, као и српски православни идентитет, сакрална и остала имовина Српске Православне Цркве на Косову и Метохији угрожени. Српска Православна Црква не може прихватити ни један правни и политички модел који се противи Јеванђељу и њеном осмовековном постојању на Косову и Метохији. Српска Православна Црква је била, јесте и остаје Црква Христова на Косову и Метохији и свуда где се простире њена канонска јурисдикција.

Нека нам је срећан и благословен рад!”

У раду научног скупа учествовали су: академик Љубодраг Димић, академик Драган Војводић, др Дарко Танасковић, протојереј-ставрофор др Владимир Вукашиновић, др Драган Симеуновић, др Дејан Радичевић, др Срђан Пириватрић, др Војислав Павловић, др Игор Вукадиновић.

и јутјуб

tvhram.rs